

Буфанада

Перш міне каханне наша,
потым сто гадоў і дзвесце,
потым зноў мы будзем разам,

і фіглярка з фіглярком,
пестуны глядацкай залі,
у тэатры нас сыграюць.

Буф — і оперка ў дадатак,
трошкі танцаў, многа смеху,
трапнае бытапісанне,
гром авацый.

Будзеш ты такім забаўным
на падмостках — гэта рэўнасць,
гэты гальштук.

Закруціліся шалёна
сэрца, галава, карона,
сэрца — здрадлівая рэч,
з галавы — карона прэч.

А наперадзе — сустрэчы,
раставанні, рогат нечы,
сямірэчча, сямігор'е
закранем у балбатнечы.

І нібы не дастаткова
тых, што ёсць, параз і бедаў,
словамі нас дабіваюць.

Мы паклонімся нарэшце
і завершым буфанаду.
Гледачы сыходзяць спаць,
насмаяўшыся да ўпаду.

Жыць ім доўга і шчасліва,
прыручаць сваё каханне,
тыгра з рук сваіх карміць.

З намі ж нешта ўсё не тое,
з намі ж — каўпакі-бразготкі,
прабірае нас іх бразгат
да дрыготкі.

Дзве малпы Брэйгеля

Такі ў мяне вялікі выпускны сон:
сядзяць ля акна дзве малпы, скутыя ланцугом,

за акном пырхае неба,
купаецца мора.

Здаю гісторыю людзей.
Збіваюся, вязну.

Тая, што глядзіць на мяне, іранічна слухае,
Другая быццам прыснўла —
а калі на пытанне адказу няма,
падказвае мне
ціхім бразганнем ланцуга.

З няздзейснага падарожжа ў Гімалаі

Ага, дык вось Гімалаі.
Горы, што бягуць на месяц.
Момант старту застылы
Ў раптам распораным небе.
Пустыня аблокаў прабітая.
Удар у нішто.
Рэха — белая маўчанка.
Ціша.

Еці, ніжэй — серада,
алфавіт, і хлеб,
і два на два — чатыры,
і растае снег,
Ніжэй — чырвоны яблычак,
разрэзаны накрыж.

Еці, не толькі злачынствы
могуць здарыцца ў нас.
Еці, не кожнае слова
адпраўляе на смерць.

Спадчына наша — надзея,
талент пра ўсё забывацца.
Ты ўбачыш, як мы нараджаем
дзяцей на руінах.

Еці, мы маем Шэкспіра.
Еці, мы граем на лірах.
Еці, пад вечар
Мы запальваем агні.

Тут — ні зямля, ні месяц
і замярзаюць слёзы.
О Еці Паўтвардоўскі,
падумай, пастой!

Так я, замкнёная ў лавінах,

гукала Еці,
прытупваючы, каб сагрэцца,
на снезе,
на вечным.

Балада

Вось балада пра ахвяру,
што раптоўна з крэсла ўстала.

Складзена ў праўдзівай веры,
запісана на паперы.

У акне гарэла лямпа,
і гардзін не апускалі.

Хто хацеў, той мог пабачыць.

Толькі грукнулі дзвярыма,
толькі збег забойца з дома,
як, абуджаная цішай,
мёртвая паўстала з мёртвых.

Не ўзнялася над зямлёю,
а зрабіла па падлозе
некалькі рыплівых крокаў.

Вось яна сляды злачынцы
паліць на агні — дарэшты
фотаздымкі, потым нешта
адшукаць спрабуе ў скрынцы.

Не, яе не задушылі,
не, нажом не зачэпілі —
стрэлася з нябачнай смерцю.

І няма слядоў змагання,
і яна паплакаць можа
ці ад страху падхапіцца,
мыш убачыўшы.

Так шмат
слабасцяў і смешных рысаў,
іх падробліваць — драбніца.

Устае — як устаецца.

І ідзе — як ёй ідзеца.

Валасы стрыжэ пад песню —
бо растуць жа.

Верш у гонар

Ён неяк жыў. Прыдумаў нуль.
А дзе, хто знае? Там, дзе зорка,
што, можа, згасла ўжо. Паміж днямі —
у якіх хтосьці ўпэўнены. Без імя,
нават спрэчнага. Не пакінуўшы,
апроч нуля, ніякай залатой думкі
пра жыццё, якое быццам. Ні легенды,
што аднаго дня ён да сарванай ружы
дапісаў нуль і ўвязаў яе ў букет.
Што мусячы памерці, ён з'ехаў у пустэльнію
на стагорбым вярблюдзе. Што заснуў
у цені пальмы першыинства. Што прачнецца,
калі ўжо ўсё пералічаць —
да апошняй пячынкі. Што за чалавек.
Шчылінкай паміж фактам і вымыслам
ён збег ад нашай увагі. Ён выстаіць
супраць любога лёсу. Ён скідае з сябе
любое, што я даю яму, аблічча.
Ціша зраслася над ім, шрама ад голасу няма.
Непрысутнасць перакінулася ў далягляд.
Нуль пішацца сам.

Вакзал

Мой непрыезд у горад N
адбыўся хвіліна ў хвіліну.

Цябе папярэдзілі
недасланым лістом.

Ты паспеў не прыйсці
ў прызначаны час.

Цягнік прыбыў на трэці перон.
Шмат людзей выйшла.

У натоўпе рухалася да выхаду
адсутнасць маёй асобы.

Некалькі жанчын спешна замянілі мяне
ў гэтай спешцы.

Да адной падбег
нехта, каго я не знаю,
яна ж пазнала яго
адразу.

Яны абмяняліся

не нашым пацалункам,
падчас яго знік
не мой чамадан.

Вакзал у горадзе N
добра здаў экзамен
па аб'ектыўным існаванні.

Цэлае стаяла на сваім месцы.
Часткі рухаліся
вызначанымі маршрутамі.

Адбылося нават
дамоўленае спатканне.

За межамі
нашай прысутнасці.

У страчаным раі
праўдападобнасці.

Дзесьці яшчэ.
Дзесьці яшчэ.
Як гучаць гэтыя слоўцы.

Маналог для Ксандры

Гэта я, Ксандра.
А гэта мой горад пад попелам.
А гэта маё жазло і прароцкія стужкі.
А гэта мая галава, поўная сумневаў.

Я сапраўды трыумфую.
Мая рацыя зарывам ударыла ў неба.
Такое бачаць толькі прарокі,
якім не вераць,
толькі тыя, што кепска ўзяліся за справу,
і ўсё магло здзейсніцца так хутка,
што іх нібы зусім і не было.

Цяпер я выразна ўспамінаю,
як людзі, убачыўшы мяне, змаўкалі на паўслове.
Смех абрываўся.
Рукі распляталіся.
Дзеці беглі да маці.
Я не ведала іх ненадзейных імёнаў.
А тая песенька пра зялёны лісток —
яе пры мне ніхто так і не даспяваў.

Я іх любіла.
Але любіла звысоку.

З-над жыцця.
З будучыні. А там заўжды пустата
і лягчэй за ўсё ўбачыць смерць.
Я шкадую, што мой голас гучаў цвёрда.
Зірніце на сябе з зорак, — я крычала, —
зірніце на сябе з зорак.
Яны чулі і апускалі вочы.

Яны жылі ў жыцці.
Вялікі вецер у галаве.
Лёс вырашаны.
Ад нараджэння ў развітальных целах.
Але была ў іх нейкая вільготная надзея,
агеньчык, што насычаўся сваім мігаценнем.
Яны ведалі, што такое імгненне,
ох, хоць бы адно калі-небудзь,
перш чым...

Выйшла па-мойму.
Ды толькі нічога з таго не вынікае.
А гэта мая адзежка, абпаленая агнём.
А гэта мая прароцкая старызна.
А гэта мой перакрыўлены твар.
Твар, які не ведаў, што мог быць прыўкрасным.

Яблынька

У раі пад яблынькай, майскай, прыгожай,
што захлынаецца кветам, як смехам,

пад той, што ні зла, ні дабра не спазнала,
пад той, што махае на гэта галінамі,

пад той, нічыёй, хто б сваёй ні прызначыў,
пад прадчуваннем пладоў абцяжаранай,

пад той, што ні году не знае, ні краю,
і рухам планеты зусім не цікавіцца,

пад гэткай няроднай, пад гэткай чужой мне,
што мне ад яе ні абразы, ні ўцехі,

пад той, абьякавай, што б ні здаралася,
пад той, што цярпліва варушыць лістамі,

пад незразумелай: мне сніцца яна
ці ўсё, апрача яе ў свеце прысутнае,
усё, што надзейна і саманадзейна, —

застацца яшчэ, не вяртацца дадому.
Вяртацца дадому — жаданне нявольнікаў.